

РОЗВИТОК СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Сьогодні, в умовах нестабільної економіки, у всьому світі зростає роль страхування як механізму акумуляції грошової маси та джерела довгострокових інвестицій в економіку, що у свою чергу сприяє фінансовій стабілізації, підвищенню якості життя населення й забезпеченню безперервної виробничої діяльності підприємств та організацій. Без розвинутого страхового ринку неможливо забезпечити поступальний соціально-економічний розвиток держави, безпечне функціонування суб'єктів господарювання, підвищення добробуту населення, убезпечення різних сфер його життєдіяльності

За 2015 рік частка валових страхових премій у відношенні до ВВП становила 1,5%, що на 0,2 в.п. менше в порівнянні з 2014 роком; частка чистих страхових премій у відношенні до ВВП за 2015 рік становила 1,1%, що на 0,1 в.п. менше в порівнянні з відповідним показником 2014 року.

Загальна кількість страхових компаній станом на 31.12.2015 р. становила 361, у тому числі страхування життя – 49 компаній, інші види страхування – 312 компаній, (станом на 31.12.2014 р. – 382 компанії, у тому числі страхування життя – 57 компаній, інші види страхування – 325 компаній). Кількість страхових компаній має тенденцію до зменшення, так за 2015 рік порівняно з 2014 роком, кількість компаній зменшилася на 21, а порівняно з 2013 роком зменшилася на 46.

Економічна криза в Україні негативно впливає на весь вітчизняний страховий сектор, який, з 2013 року переживає період стагнації і не показує істотного зростання.

До числа основних проблем страхового ринку України можна віднести такі:

- недосконала система обов'язкового страхування;
- недосконала нормативно-правова база;
- відсутність надійних інвестиційних програм;
- низький попит фізичних і юридичних осіб на страхові послуги;
- недостатня ефективність стратегічного менеджменту страхових компаній;
- недосконалі фінансова звітність і методи обробки даних;
- низький рівень доходності окремих видів страхування;
- низький рівень страхових виплат.

На нашу думку, на розвиток страхового ринку України можуть вплинути такі фактори:

- збільшення внутрішнього перестраховування;
- державні перевірки діяльності страховиків;
- зміни у структурі страхового ринку унаслідок втрати територій на півдні та сході України.

Заходи поліпшення фінансового стану страхових компаній мають бути спрямовані на:

- внесення змін в порядок надання звітності страховиками;
- стимулювання страховиків до отримання міжнародних рейтингів фінансової стійкості;
- сприяння інформаційній відкритості страхового бізнесу шляхом постійного моніторингу якості страхових послуг різних компаній у засобах масової інформації;
- формування системи саморегулювання, удосконалення податкового, антимонопольного, кримінального та цивільного законодавства, що регулюють сферу страхування;
- приділення більшої уваги вдосконаленню механізму страхування виробників сільськогосподарської продукції, яке в перспективі зможе позитивно вплинути на економічні показники країни;
- приділення уваги мінімізації можливості зловживання державною владою при контролі над діяльністю страховиків, посилення контролю за операціями вихідного перестраховування та впровадження змін щодо порядку оподаткування страховиків з метою мінімізації фінансових схем.

Можна переконливо стверджувати, що важливе значення для ефективного розвитку економіки України в сучасних економічних умовах є необхідність підвищити роль і значення страхування, як механізму надання гарантій підприємницької діяльності та соціального захисту населення.

Насамперед необхідно значно підняти рівень страхування в ієрархії сфер життєдіяльності суспільства. Це, в свою чергу, вимагає створення відповідного страхового ринку з раціональним набором різноманітних страхових послуг, вміло пропонованих страховиками. Незалежно від цього, економічна обов'язковість, яка значною мірою визначає розміри та структуру попиту на страхові послуги, має посісти важливе місце в розрахунках між суб'єктами господарювання та державним бюджетом. Іншими словами, мета та вимоги страхової політики повинні узгоджуватися, зокрема і в першу чергу, - з економічною політикою держави.